

**Zasady redakcyjne
proponowane do stosowania w Instytucie Śląskim
w pracach z nauk społecznych**

Sporządzanie przypisów

Przypisy zamieszczane są w tekście w nawiasach okrągłych bezpośrednio po fragmencie tekstu, którego dotyczą. Zawierają nazwisko autora/autorów, rok wydania publikacji, numer strony.

Przykłady

(Hanich 1995: 185)

(Golachowski, Sukiennicki 1946: 78)

Jeżeli w pracy przywołuje się więcej niż jedną publikację danego autora z tego samego roku, wstawia się po roku wydania (bez spacji) małą literę alfabetu (poczynając od a), by sprecyzować, jaka pozycja jest przywoływana.

Przykłady

w przypisach zapis (Hanich 2010a) (Hanich 2010b), jeśli przywoływane są w tekście prace:

Hanich A., 2010a, „*Msza pojednania*” w *Krzyżowej – symbol nowych stosunków polsko-niemieckich*. W: *Colloquium Opole 2009: Od Okrągłego Stołu do Obalenia Muru Berlińskiego i Aksamitnej Rewolucji. Polacy – Niemcy – Czesi – nowe wartości, nowe relacje*, pod red. M. Lisa, A. Trzcielińskiej-Polus, Opole, s. 12–25.

Hanich A., 2010b, *Uwarunkowania i przebieg powojennej „repatriacji” Polaków z Kresów Wschodnich na Śląsk Opolski (1945–1946)*. W: *Pamięć o kresowych korzeniach tożsamości*, red. A. Hanich, Opole, s. 17–53.

Jeżeli przywoływane są prace autorów o tym samym nazwisku i z tego samego roku, należy uściślić autorstwo przez dodanie inicjału imienia.

Przykłady

(Nowak E. 1998), (Nowak P. 1998) jest stosowany, gdy w pracy przywoływane są pozycje:

Nowak Edmund, 1998, *Obóz Pracy w Łambinowicach (1945–1946) w świetle najnowszych badań...*

Nowak Paweł, 1998, *Opozycja: Swój : Obcy w dyskursie perswazyjnym (na materiale polskiej publicystyki pierwszej połowy lat pięćdziesiątych)...*

Przypis umieszczony po wyszczególnionych w tekście głównym autorach nie zawiera powtórzenia nazwiska, podaje tylko rok wydania i przywoływaną stronę.

Przykłady

[...], o czym pisał A. Hanich (1995: 185).

[...] zwracali uwagę Stefan Golachowski i Hubert Sukiennicki (1946: 80).

Jeśli przypis odsyła do kilku publikacji, wymienia się je w kolejności chronologicznej, a nie alfabetycznej, i oddziela średnikiem.

Przykłady

(Golachowski, Sukiennicki 1946; Edensor 2004)

(Pomian 2006; Le Goff 2007)

W przypadku pracy zbiorowej podaje się skrót tytułu i trzy kropki, rok wydania, numer strony/stron.

Przykłady

(*Wypisy do dziejów...* 1980: 116).

(Cieszyn. Zarys rozwoju... 1973)

Sporządzanie wykazów literatury

Harwardzki system przypisów **bezwzględnie wymaga** dołączenia do tekstu wykazu wykorzystanych źródeł i literatury.

Spis wykorzystanych źródeł i literatury sporządza się w układzie alfabetycznym. Na początku opisu podaje się nazwisko i inicjał imienia autora, rok publikacji, następnie tytuł i miejsce wydania.

Opisy sporządza się ze stron tytułowych (książek, czasopism i artykułów, a nie ze spisów treści i nie z okładek), zachowując oryginalne zapisy.

Opis książek autorskich sporządza się w następującym układzie: pełne nazwisko autora/autorów (jeśli mniej niż trzech autorów), inicjał imienia lub inicjały imion, rok wydania, pełny tytuł (ze strony tytułowej), kolejność wydania (pomijając wydanie pierwsze), miejsce wydania, numer przywoływanej strony.

Przykłady

Lis M., 2001, *Górny Śląsk. Zarys dziejów do połowy XX wieku*, Opole, s. 175–180.

Banasiak S., 1963, *Działalność osadnicza Państwowego Urzędu Repatriacyjnego na Ziemiach Odzyskanych w latach 1945–1947*, Poznań, s. 23, Prace Instytutu Zachodniego nr 35.

Tłumaczy podaje się tylko wówczas, gdy jest to literatura piękna lub publikacja filozoficzna.

Tytuł publikacji zapisujemy kursywą nie dodając cudzysłowów. Zachowuje się cudzysłowy użyte przez autora przywoływanej pracy. W cudzysłowach prostym krojem podaje się tytuły periodyków (gazet i czasopism).

Przykłady

Związki pisarzy polskich z regionem Śląska

pełny opis: Glensk J., 1970, *Związki pisarzy polskich z regionem Śląska*, wyd. 2 poszerz., Opole, s. 27–29.

„*Bardzo kocham Opole*”. *Wspomnienie o Zofii Kossak-Szatkowskiej*

pełny opis: Zielonka Z., 1969, „*Bardzo kocham Opole*”. *Wspomnienie o Zofii Kossak-Szatkowskiej*, „*Kalendarz Opolski*”, s. 78.

„*Odniemczanie*” województwa śląskiego w latach 1945–1950 (w świetle materiałów wojewódzkich)

pełny opis: Linek B., 1997, „*Odniemczanie*” województwa śląskiego w latach 1945–1950 (w świetle materiałów wojewódzkich), Opole.

Nyski kościół św. Jakuba jako „collegium apostolorum” i „ecclesia primitiva”

pełny opis: Czechowicz B., 2008, *Nyski kościół św. Jakuba jako „collegium apostolorum” i „ecclesia primitiva”*. W: *Nysa. Sztuka w dawnej stolicy księstwa biskupiego*, pod red. R. Hołowni, M. Kapustki, Wrocław, s. 92.

Poszczególne części (grupy) opisu (1 – autorstwo, 2 – rok wydania, 3 – tytuł, 4 – kolejność wydania, 5 – informacja o miejscu i roku wydania, 6 – strona/strony) oddzielane są przecinkiem. Kropkę wewnątrz opisu stawiamy po tytule artykułu opublikowanym w pracy zbiorowej (książce), stoi ona przed literą W:

Kroszel J., Lesiuk W. 1987, *Od wydawcy*. W: S. Wasylewski, *Na Śląsku Opolskim*, wyd. 2 fototyp., Opole, s. 288.

Można też stosować [w:], przed którym należy postawić przecinek.

Gdy wykazuje się więcej niż jedną publikację danego autora, wyszczególnia się je w układzie chronologicznym (od najwcześniejszej do najnowszej). Jeżeli wykazuje się więcej niż jedną publikację danego autora z tego samego roku, szereguje się je alfabetycznie i po roku wstawia małą literę alfabetu, poczynając od litery a. Identyczne oznaczenie literowe musi być zastosowane w przypisach zamieszczonych w tekście głównym.

Przykłady

Hanich A., 2007, *Duchowni z Kresów Wschodnich na Śląsku Opolskim po II wojnie światowej*. W: *Powojenne losy inteligencji kresowej. Materiały z konferencji naukowej, która odbyła się w Opolu 18–19 listopada 2005 roku*, pod red. E. Treli-Mazur, Opole, s. 125–169.

Hanich A., 2010a, „*Msza pojednania*” w *Krzyżowej – symbol nowych stosunków polsko-niemieckich*. W: *Colloquium Opole 2009: Od Okrągłego Stołu do Obalenia Muru Berlińskiego i Aksamitnej Rewolucji. Polacy – Niemcy – Czesi – nowe wartości, nowe relacje*, pod red. M. Lisa, A. Trzcielińskiej-Polus, Opole, s. 12–25.

Hanich A., 2010b, *Uwarunkowania i przebieg powojennej „repatriacji” Polaków z Kresów Wschodnich na Śląsk Opolski (1945–1946)*. W: *Pamięć o kresowych korzeniach tożsamości*, red. A. Hanich, Opole, s. 17–53.

Pracę zbiorową redagowaną zapisuje się w wykazie literatury następująco: tytuł publikacji, rok wydania, formuła podana na stronie tytułowej (red., red. nauk., pod red., ed., hrsg. itp.), inicjał/inicjały imienia/imion i nazwisko redaktora, miejsce wydania.

Przykłady

Miasto Nysa. Szkice monograficzne, 1970, red. nauk. J. Kroszel, S. Popiołek, Wrocław.

Nysa. Sztuka w dawnej stolicy księstwa biskupiego, 2008, pod red. R. Hołowni, M. Kapustki, Wrocław.

Pielgrzymowanie a integracja, 2005, red. Z. Glaeser, J. Górecki, Opole.

Neisse: Texte und Bilder, 2005, hrsg. W. Kunicki u. Mitarb. von M. Kopij, G. Połutrenko, 2. durchges. Aufl., Nysa.

Drobek W., 2005, *Disappearance of inner historical border (the case study of Nowogród Bobrzański, Poland)*. W: *The role of borderlands in United Europe. Historical, ethnic and geopolitical problems of borderlands*, ed. M. Koter, K. Heffner, Łódź–Opole, s. 27–30.

Boć J., Jurek P., Kruszewski T., 2001, *Powiat jako jednostka podziału terytorialnego w historii Polski*. W: *Powiat. Z teorii. Kompetencje. Komentarz*, pod red. J. Bocia, Wrocław, s. 17.

Jeśli **cytowane jest kolejne wydanie**, informację o tym podaje się przed miejscem wydania (tu stosować skróty, korzystać z książki P. Müldner-Nieckowski, *Wielki słownik skrótów i skrótowców*, Wrocław 2007).

Przykłady

Glensk J., 1970, *Związki pisarzy polskich z regionem Śląska*, wyd. 2 poszerz., Opole, s. 7.

Kowalski Z., 1988, *Powrót Śląska Opolskiego do Polski*, wyd. 2 skr. i zm., Opole.

Opis artykułu z pracy zbiorowej (w książce). Po tytule stawia się kropkę, dużą literę W i dwukropek. Można też stosować [w:], przed którym należy postawić przecinek.

Przykłady

Dziewulski W., 1970, *Nysa pod rządami pruskimi (1741–1945). (Zarys)*. W: *Miasto Nysa. Szkice monograficzne*, red. nauk. J. Kroszel, S. Popiołek, Wrocław, s. 79–97.

Kroszel J., Lesiuk W., 1987, *Od wydawcy*. W: S. Wasylewski, *Na Śląsku Opolskim*, wyd. 2 fototyp., Opole, s. 287–291.

Opis artykułu z czasopisma: nazwisko i inicjał imienia autora, rok wydania, tytuł artykułu, nazwa pisma (w cudzysłowach) oraz tom, numer lub zeszyt (stosownie do określeń użytych przez wydawcę periodyku) w skróconej formie. W przypadku gazet podaje się datę dzienną i zapisuje się ją w konsekwentnej formie z preferencją dla cyfr arabskich.

Przykłady

Fazan M., 1968, *Motywy powstańcze w powieści polskiej w latach 1924–1930*, „Zaranie Śląskie” z. 2, s. 169.

Kolbuszewski S., 1962, *Udział poezji Marii Konopnickiej w walce narodowo-wyzwoleńczej na Śląsku*, „Kwartalnik Opolski” nr 3/4, s. 5–12.

Strauchmann K., 2010, *Czesi mają problem ze zwrotem długu*, „Nowa Trybuna Opolska” z 16.02, s. 4.

Nieumieszczone na stronach tytułowych informacje dotyczące redaktora pracy, miejsca lub roku wydania, ustalone na podstawie np. stopki drukarni, ©, przedmowy, podaje się w opisach bibliograficznych (w przypisach, wykazach literatury, bibliografiach) w nawiasach klamrowych.

Przykłady

Kulturní a společenské středisko „Střelnice” Český Těšín, 2004, Český Těšín, [s.nlb. 4].

Pałys P., 1998, *Administracja polska wobec czechosłowackich roszczeń terytorialnych na Śląsku w latach 1945–1947*. W: *Slezsko v dějinách českého státu. Sborník příspěvků z vědecké konference, pořádané pod záštitou prezidenta České republiky Václava Havla u příležitosti 50. výročí Slezského ústavu SZM v Opavě*, [ed. M. Borák], Opava, s. 356–361.

Współpraca transgraniczna Unii Europejskiej: doświadczenia polsko-niemieckie, 2004, red. G. Gorzelak, J. Bachtler, M. Kasprzyk, [Warszawa].

Przykład wykazu literatury

Duda J., Szelka A., Dzionek F., 1995–2002, *Słownik biograficzny nauczycieli Śląska Opolskiego*, cz. 1–6, Opole.

Edensor T., 2004, *Tożsamość narodowa, kultura popularna i życie codzienne*, Kraków.

Golachowski S., Sukiennicki H., 1946, *Pierwszy etap osadnictwa na Śląsku Opolskim*, Katowice–Wrocław.

Hanich A., 2007, *Duchowni z Kresów Wschodnich na Śląsku Opolskim po II wojnie światowej*. W: *Powojenne losy inteligencji kresowej. Materiały z konferencji naukowej, która odbyła się w Opolu 18–19 listopada 2005 roku*, pod red. E. Treli-Mazur, Opole, s. 125–169.

Hanich A., 2010a, *„Msza pojednania” w Krzyżowej – symbol nowych stosunków polsko-niemieckich*. W: *Colloquium Opole 2009: Od Okrągłego Stołu do Obalenia Muru*

- Berlińskiego i Aksamitnej Rewolucji. Polacy – Niemcy – Czesi – nowe wartości, nowe relacje*, pod red. M. Lisa, A. Trzcielińskiej-Polus, Opole, s. 12–25.
- Hanich A., 2010b, *Uwarunkowania i przebieg powojennej „repatriacji” Polaków z Kresów Wschodnich na Śląsk Opolski (1945–1946)*. W: *Pamięć o kresowych korzeniach tożsamości*, red. A. Hanich, Opole, s. 17–53.
- Jakubiak K., 2000, *Kształtowanie podstaw metodologicznych i dydaktycznych historii wychowania w II Rzeczypospolitej*. W: *Rozprawy z dziejów oświaty*, pod red. J. Miąso, Warszawa, s. 177–188.
- Kosiński L., 1960, *Pochodzenie terytorialne ludności Ziemi Zachodnich w 1950 r.*, Warszawa.
- Le Goff J., 2007, *Historia i pamięć*, Warszawa.
- Pomian K., 2006, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin.
- Wypisy do dziejów ziemi nyskiej*, 1980, red. nauk. F. Hawranek, S. Gruszecki, Opole.